

जलक्रांतीचे जनक माजी मुख्यमंत्री स्वर्गीय शंकरराव
चव्हाण यांच्या गौरवपूर्ण कार्याच्या स्मरणार्थ दरवर्षी
जलभूषण पुरस्कार अदा करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्र. सिडीए-२०२०/प्र.क्र. १००/२०/लाक्षेवि (कामे)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२.

दिनांक :- १३/०७/२०२१

संदर्भ :- जलसंपदा विभागाकडील शासननिर्णय क्र. सिडीए-२०२०/प्र.क्र. ३४/२०/लाक्षेवि(कामे),
दि. १२/०६/२०२०.

प्रस्तावना :-

माजी मुख्यमंत्री, स्वर्गीय शंकरराव चव्हाण, राज्यसभा, लोकसभा, विधान परिषद आणि विधानसभा अशा केंद्र व राज्यातील चारही प्रतिनिधीगृहांचे सन्माननीय सभासद राहिलेले होते. महाराष्ट्र राज्याच्या जडणघडणीमध्ये सिंहाचा वाटा असलेले माजी मुख्यमंत्री स्वर्गीय शंकरराव चव्हाण यांची कारकीर्द कोणीही विसरू शकणार नाही. सत्ता ही बहुजन हितार्थ राबवावी हा थोर स्वातंत्र सेनानी स्वामी रामानंद तीर्थ यांनी दिलेला कानमंत्र अखेरपर्यंत त्यांनी सांभाळला. शून्यातून विश्व निर्माण करणारे, कर्तव्यनिष्ठ, लोकाभिमुख, निष्कलंक चारित्र्य असलेले दूरदृष्टी आणि विचार यांचा समन्वय साधणारे, घेतलेल्या कामात पूर्ण झोकून देऊन काम करणे हे त्यांचे वैशिष्ट्य होते.

पाणी अडवा पाणी जिरवा ही त्यांची घोषणा बोधवाक्य ठरली, जलसंस्कृतीचे जनक असा त्यांचा गौरवपूर्ण उल्लेख करण्यात येतो. अनेक पाटबंधारे प्रकल्पांच्या पूर्ततेसाठी भगीरथ प्रयत्न केल्यामुळे त्यांचे आधुनिक भगीरथ म्हणून वर्णन करण्यात येते. तसेच त्यांचे व्यक्तिमत्व, नेतृत्व आणि कर्तृत्व समाजाला सदैव सर्जनशीलतेची, उद्यमशीलतेची आणि सुसंस्काराची सदोदित प्रेरणा देत राहिल. तसेच त्यांच्या कारकीर्दीत महाराष्ट्राची भरीव प्रगती झाली. अशा थोर पुरुषाचे गौरवपूर्ण कार्याच्या स्मरणार्थ जलसंपदा, जलसंधारण आणि पाणी पुरवठा क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणा-या व्यक्ती व संस्था यांच्या कार्याचा शासनाकडून यथोचित गौरव करून त्यांना डॉ. शंकररावजी चव्हाण जलभूषण पुरस्कार प्रदान करण्यासंदर्भात जलसंपदा विभागाने दिनांक १२/०६/२०२० रोजी शासन निर्णय निर्गमित केलेला आहे. सदरचा शासन निर्णयानुसार डॉ. शंकररावजी चव्हाण जलभूषण पुरस्कार त्यांच्या जन्मशताब्दी वर्षामध्ये देण्याची तरतूद केली आहे. मात्र सदर पुरस्कार जलसंपदा, जलसंधारण आणि पाणी पुरवठा क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणा-या व्यक्ती व संस्था यांना दरवर्षी प्रदान करणेची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय

माजी मुख्यमंत्री, स्व. शंकरराव चव्हाण या थोर पुरुषाचे गौरवपूर्ण कार्याच्या स्मरणार्थ जलसंपदा, जलसंधारण आणि पाणी पुरवठा क्षेत्रात उत्कृष्ट काम करणाऱ्या व्यक्तींना दरवर्षी जलभूषण पुरस्कार प्रदान करण्याचा निर्णय शासनाने याद्वारे घेतला आहे.

२. माजी मुख्यमंत्री, स्व. शंकरराव चव्हाण यांच्या स्मरणार्थ जलभूषण पुरस्कार निवडीसंदर्भात जलसंपदा, जलसंधारण आणि पाणी पुरवठा क्षेत्रात उत्कृष्ट काम करणाऱ्या व्यक्तींना राज्यस्तरावरील पुरस्कारासाठी छाननी करण्यात येईल. या छाननी समित्यांची सर्वसाधारण रचना खालीलप्रमाणे राहिल. या समितीमध्ये आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचे अधिकार जलसंपदा विभागास राहतील.

महसूल विभागस्तरीय छाननी समिती

१. विभागीय आयुक्त , महसूल विभाग	..	अध्यक्ष
२. मुख्य अभियंता (जलसंपदा विभाग)	..	सदस्य
३. मुख्य अभियंता (जलसंधारण विभाग)	..	सदस्य
४. मुख्य अभियंता (पाणीपुरवठा विभाग)	..	सदस्य
५. महसूल विभागातील जलक्षेत्रात कार्यरत अशासकीय संस्थेचा एक प्रतिनिधी	..	सदस्य
६. सिंचन व्यवस्थापनाचे महसूली मुख्यालयातील अधीक्षक अभियंता	..	सदस्य सचिव

राज्यस्तरीय छाननी समिती

१. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (जलसंपदा विभाग)	..	अध्यक्ष
२. प्रधान सचिव/सचिव (जलसंधारण विभाग)	..	सदस्य
३. प्रधान सचिव/सचिव (पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग)	..	सदस्य
४. सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग	..	सदस्य
५. संचालक, जलसाक्षरता केंद्र, यशदा, पुणे	..	सदस्य
६. मुख्य अभियंता (पा.) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग	..	सदस्य
७. अधीक्षक अभियंता व संचालक, पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे	..	सदस्य
८. राज्यात जलक्षेत्रात कार्यरत अशासकीय संस्थेचा एक प्रतिनिधी	..	सदस्य
९. उपसचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग	..	सदस्य सचिव

- जलभूषण पुरस्कारासाठी मागील १ एप्रिल ते ३१ मार्च या एक वर्षाच्या कालावधीतील केलेल्या कामाबाबतच नामांकने प्राप्त करून त्यानुसार मूल्यांकन करावे. सदर पुरस्कारासाठी महसूल विभागनिहाय Online पद्धतीने नामांकने सादर करण्यात यावीत. याबाबत पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे यांनी प्रसारमाध्यमाद्वारे विस्तृत प्रसिध्दी व सनियंत्रण करावे.
- प्रत्येक महसूल विभागस्तरीय छाननी समितीने महसूल विभागातून प्राप्त नामांकनाची छाननी / तपासणी व क्षेत्रीय स्तरावर प्रत्यक्ष कामाची तपासणी करून प्रत्येकी तीन नामांकनाची राज्यस्तरीय छाननी समितीकडे जलभूषण पुरस्कारासाठी शिफारस करावी.
- राज्यस्तरीय छाननी समितीने प्रत्येक महसूल विभागस्तरीय छाननी समितीकडून प्राप्त नामांकनामधून जलभूषण पुरस्कारासाठी प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्काराची निवड करावी.
- पुरस्कार वितरण समारंभ :- राज्यस्तरावरील जलभूषण पुरस्कार वितरण समारंभ दरवर्षी “दि. १४ जुलै ” रोजी (कै. शंकररावजी चव्हाण, माजी केंद्रिय गृहमंत्री व महाराष्ट्र राज्याचे माजी मुख्यमंत्री

यांच्या जयंतीदिनी) आयोजित करण्यात यावा. तसेच या पुरस्काराबाबतच्या कार्यक्रमाचे आयोजन व वितरण समारंभ पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे यांनी आयोजित करावे.

७. पुरस्काराची रक्कम पुढीलप्रमाणे राहिल.

राज्यस्तर पुरस्कार :- प्रथम क्रमांक रु. १ लक्ष व प्रशस्तीपत्र व स्मृतीचिन्ह
द्वितीय क्रमांक रु. ७५,०००/- व प्रशस्तीपत्र व स्मृतीचिन्ह
तृतीय क्रमांक रु. ५०,०००/- व प्रशस्तीपत्र व स्मृतीचिन्ह

८. सदर पुरस्कारासाठीची निवड प्रक्रिया व वेळापत्रक त्याचप्रमाणे पुरस्काराबाबत निकषानुसार पडताळणी/ मूल्यांकन यथावकाश निश्चित करण्यात येईल.
९. सदर पुरस्काराचा अंतिम निर्णय समितीच्या बैठकीत तसेच मा. मुख्यमंत्री यांच्या मान्यतेने घेण्यात येईल.
१०. सदर पुरस्कारासाठी होणारा खर्च यशदा, पुणे यांना जलसाक्षरता कार्यक्रमासाठी “लेखाशिर्ष २७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधारे (०७) (०१) जलसाक्षरता व जलजागृती कार्यक्रमांतर्गत सहाय्यक अनुदान (२७०१ सी०८९)” या मुख्य लेखाशिर्षाखाली दरवर्षी उपलब्ध होणाऱ्या निधीतून करण्यात यावा.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०७१३१२४७३४४८२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दि. शा. घाटगे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा. मंत्री (सा.बा.) यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय मुंबई.
- ५) मा. राज्यमंत्री (सा.प्र.) यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. राज्यमंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा. विरोधी पक्षनेता विधानपरिषद / विधानसभा.
- ८) सर्व सन्माननीय विधानपरिषद / विधानसभा.
- ९) मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक.
- १०) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव.
- ११) सर्व विभागीय आयुक्त, महसूली विभाग
- १२) महासंचालक, यशदा, पुणे

- १३) मुख्य अभियंता (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १४) मुख्य अभियंता (जलसंधारण), ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १५) मुख्य अभियंता (पाणीपुरवठा) पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग, जी.टी. हॉस्पिटल, मुंबई.
- १६) सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग/जलसंधारण विभाग/पाणीपुरवठा विभाग
- १७) अधीक्षक अभियंता व संचालक, पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे
- १८) सर्वमहालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- १९) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- २०) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- २१) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- २२) उप सचिव वित्त विभाग (व्यय -४/ व्यय -१०/अर्थसंकल्प-१४/) मंत्रालय, मुंबई.
- २३) उप सचिव (२९ अ), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २४) सर्व अधीक्षक अभियंता, जलसंपदा/जलसंधारण/पाणीपुरवठा विभाग.
- २५) सर्व कार्यकारी अभियंता, जलसंपदा/जलसंधारण/पाणीपुरवठा विभाग
- २६) निवडनस्ती, लाक्षेवि (कामे), मंत्रालय, मुंबई.